

Одеський національний університет
імені І. І. Мечникова
Економіко-правовий факультет
Кафедра економіки та
підприємництва

Силабус курсу

Основи економіки

Обсяг	90 годин / 3 кредити ЄКТС
Семестр, рік навчання	Осінній семестр, 2-4 рік навчання, перший (бакалаврський) рівень вищої освіти
Дні, час, місце	За розкладом http://onu.edu.ua/uk/structure/faculty/epf/dystsypliny
Викладач	Арестов Сергій Вікторович, к.е.н., доцент
E-mail	arestov@onu.edu.ua
Робоче місце	Гуманітарний корпус ОНУ, Французький б-р, 24/26, каб. 4н
Консультації	http://onu.edu.ua/uk/structure/faculty/epf/dystsypliny
Посилання на профіль викладача	https://onu.edu.ua/uk/structure/faculty/epf/kafedry-ta-inshi-strukturni-pidrozdily/theor-ecomon/staff/6006-arestov-sergij-viktorovich

КОМУНІКАЦІЯ

Комунікація зі студентами відбувається під час лекційних та практичних занять, у дні очних консультацій, за попередньою домовленістю з викладачем – через платформу Zoom, Google Class, через соціальні мережі Viber, Telegram.

АНОТАЦІЯ КУРСУ

Предмет вивчення дисципліни – сучасні методи дослідження економічних процесів і явищ, сучасні підходи до суспільного розвитку, спрямовані на вирішення соціальних, економічних та екологічних проблем людства.

Пререквізити: опануванню навчальної дисципліни «Основи економіки» передують знання з математики, здобуті на рівні загальної середньої освіти.

Постреквізити: після вивчення навчальної дисципліни здобувачі отримують комплексні знання щодо здатності до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. Знання принципів основ економіки. Здатність реалізовувати стратегію сталого розвитку, знання складових економічного механізму.

Метою викладання навчальної дисципліни «Основи економіки» є надання здобувачам навичок практичної роботи, вміння застосувати на практиці отримані з дисципліни знання, підвищення рівня фундаментальних та прикладних знань і досвіду в оперуванні основними поняттями, принципами, підходами,

інструментами у сфері з основ економіки для правильного сприйняття руху технічного прогресу і забезпечення безпечних умов існування

Основними завданнями вивчення дисципліни «Основи економіки» є формування у студентів теоретичних знань, умінь та практичних навичок у галузі економічного регулювання процесів використання природних ресурсів, системи економічних відносин, категорій та законів, економічно обґрунтованих пріоритетів соціально-економічного розвитку суспільства.

Очікувані результати: У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен:

знати:

- економічна теорія як наука;
- економічні потреби та теорія споживчої поведінки;
- власність, її сутність, форми і місце в економічній системі;
- економічні системи суспільства;
- сутність і еволюція грошей;
- ринок і механізм його функціонування;
- ринок праці й земельних ресурсів і ціна землі;
- підприємництво і підприємство (фірма) в системі ринкових відносин;
- витрати виробництва і прибуток. Собівартість та її види;
- національна економіка як єдине ціле.

вміти:

- визначити і графічно інтерпретувати економічні показники;
- розрахувати різні види еластичності;
- графічно інтерпретувати теорію граничної корисності;
- вибирати оптимальний варіант виробництва з альтернативних;
- аналізувати та підраховувати різні види витрат виробництва та заробітну плату;
- аналізувати граничні показники;
- визначити ціну на різних типах ринку;
- побудувати графіки ефективності виробництва суспільного блага, зовнішніх ефектів;
- побудувати графіки макроекономічної рівноваги.

ОПИС КУРСУ

Форми і методи навчання

Курс буде викладений у формі лекцій (для денної форми навчання 16 год., заочної форми навчання 6 год.) та практичних (для денної форми навчання 14 год., заочної форми навчання 4 год.), організації самостійної роботи студентів (для денної форми навчання 60 год., заочної форми навчання 80 год.).

У процесі вивчення навчальної дисципліни використовуються наступні методи навчання:

- словесні методи: лекція, пояснення, дискусія, обговорення проблемних ситуацій;
- наочні методи: мультимедійна презентація;

- практичні методи: підготовка доповідей та аналітичних повідомлень, розв'язання практичних задач.

Зміст навчальної дисципліни

Тема 1. Економічна теорія як наука. Економічні потреби та теорія споживчої поведінки.

Тема 2. Економічна система суспільства. Відносини власності.

Тема 3. Суспільне виробництво: фактори, результати, ефективність.

Тема 4. Форми організації суспільного виробництва. Гроші та грошовий обіг.

Тема 5. Попит та пропозиція. Рівновага ринку. Ринкова ціна і ціноутворення. Сутність ринку.

Тема 6. Конкуренція і монополія в ринковій економіці. Антимонопольна політика держави.

Тема 7. Держава та її економічні функції.

Тема 8. Фінансова система та фіскальна політика.

Перелік рекомендованої літератури

1. Галушка З. І., Поченчук Г. М. Економіка: теорія і практика. Підручник. Чернівці: Чернів. нац. ун-т, 2020. 232 с.
2. Горняк О. В., Матюк Т. В. Економічна теорія. Навч.-метод. посібн. Одеса: 2020. 140 с.
3. Економіка: практикум з економічної теорії, історії економіки та економічної думки, мікро- та макроекономіки. За ред. З.І. Галушки, Г.М. Поченчук. Чернівці: Чернівець. нац. ун-т. Ю. Федьковича. 2022. 368 с.
4. Економічна теорія: підручник. За ред. В. Д. Лагутіна. Київ: Київ. нац. торг.- екон. ун-т, 2017. 608 с.
5. Економічна теорія: підручник : у 2 ч. Ч. 1 Мікроекономіка / В. Д. Лагутін, Ю. М. Уманців, К. М. Ніколаєць, та ін.; за ред. В. Д. Лагутіна. 2-ге вид., доопр., перероб. Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2021. 396 с.
6. Економічна теорія: закономірності, практика та сучасність : підручник / Е. М. Забарна, О. М. Козакова, Н. О. Задорожнюк та ін. Херсон : ОЛДІ-ПЛЮС, 2020. 412 с.
7. Економічна теорія: підручник / за заг. ред. В.П. Яковчук. К.: Видавництво Ліра- К, 2020. 450 с.
8. Економічна теорія: навч. посіб. / [О. В. Стефанишин та ін.]; Львів. нац. ун-т ім. Івана Франка. Львів: ЛНУ ім. Івана Франка, 2015. 335 с
9. Зайцев Ю. К. Сучасна політична економія як теоретична основа економічного розвитку суспільства: в 2 кн. Кн.1 Філософсько-методологічні засади архітектоніки предмета сучасної політичної економії. Монографія. Київ: КНЕУ, 2018. 397 с.

10. Кокарев І. В. Основи економічної теорії : навч. посібник / І. В. Кокарев. Дніпро: Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2020. 100 с.
11. Кокарев І. В. Основи економічної теорії : курс лекцій. Дніпро : Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2017. 220 с.
12. Пікетті Т. Капітал у XXI столітті. Київ: Наш формат, 2016, 696 с.
13. Райнерт Е. С. Як багаті країни збагатили... і чому бідні країни лишаються бідними. Київ: Темпора, 2014. 444 с.
14. URL: <http://www.minfin.gov.ua>
15. «Макроекономіка, мікроекономіка» [Електронний ресурс]: електрон. методичні вказівки до СРС та практичних занять для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, ОДЕКУ, 2017. 52 с.
16. Арестов С.В. Аналіз діяльності підприємств туристичної галузі: конспект лекцій. Одеса, ОДЕКУ. 2022. 45 с.
<http://eprints.library.odeku.edu.ua/id/eprint/9840/>

ОЦІНЮВАННЯ

Поточний контроль:

індивідуальне / фронтальне опитування за питаннями відповідної теми та оцінювання участі у дискусійних обговореннях, оцінювання виконання доповідей, поточне тестування, вирішення задач.

Періодичний контроль:

контрольна робота.

Підсумковий контроль: залік.

Критерії оцінювання:

Вид роботи	Кількість балів
Поточний контроль:	
Опитування за питаннями відповідної теми на практичному занятті, участь здобувачів в обговоренні проблемних питань	від 0 до 2
Виконання рефератів за однією із запропонованих тем: доповідь та демонстрація презентації	від 0 до 3
Розв'язання практичних задач, ситуаційних вправ та проблемних ситуацій	від 0 до 3
Поточне тестування за темами	від 0 до 3
Періодичний контроль:	
Контрольна робота	Від 0 до 25

Розподіл балів за темами:

Теми практичних занять	Кількість балів за вид роботи	Разом балів
Змістовий модуль 1. Загальні основи економічного розвитку суспільства		

Тема 1. Економічна теорія як наука. Економічні потреби та теорія споживчої поведінки	0 – 2 (опитування) 0 – 3 (поточне тестування)	0 - 5
Тема 2. Економічна система суспільства. Відносини власності	0 – 2 (опитування) 0 – 3 (поточне тестування)	0 - 5
Змістовий модуль 2. Теоретичні основи мікроекономіки		
Тема 3. Суспільне виробництво: фактори, результати, ефективність	0 – 2 (опитування) 0 – 3 (розв'язання практичних задач, ситуаційних вправ та проблемних ситуацій) 0 – 3 (реферат, презентація)	0 - 8
Тема 4. Форми організації суспільного виробництва. Гроші та грошовий обіг.	0 – 2 (опитування) 0 – 3 (розв'язання практичних задач, ситуаційних вправ та проблемних ситуацій) 0 – 3 (реферат, презентація)	0 - 8
Контрольна робота №1		0-25
Тема 5. Попит та пропозиція. Рівновага ринку. Ринкова ціна і ціноутворення. Сутність ринку.	0 – 2 (опитування) 0 – 3 (розв'язання практичних задач, ситуаційних вправ та проблемних ситуацій) 0 – 3 (реферат, презентація)	0 - 8
Тема 6. Конкуренція і монополія в ринковій економіці. Антимонопольна політики держави	0 – 2 (опитування) 0 – 3 (розв'язання практичних задач, ситуаційних вправ та проблемних ситуацій) 0 – 3 (поточне тестування)	0 - 8
Тема 7. Держава та її економічні функції	0 – 2 (опитування) 0 – 3 (розв'язання практичних задач, ситуаційних вправ та проблемних ситуацій) 0 – 3 (поточне тестування)	0 - 8
Тема 8. Фінансова система та фіскальна політика	0 – 2 (опитування) 0 – 3 (поточне тестування)	0-5
Контрольна робота №2		0-20
Загалом сума балів		0- 100

Здобувач може отримати додаткові бали за участь у конференціях із

опублікуванням тез доповідей, сертифікат про проходження онлайн-курсів за тематикою навчальної дисциплін (до 10 балів). Також можуть бути зараховано додаткові (бонусні) бали за отримання призових місць у всеукраїнських наукових конкурсах або олімпіадах, отримання сертифікату за темою / темами дисципліни на освітніх платформах (Coursera, Prometheus, тощо).

Самостійна робота здобувачів:

У межах самостійної роботи здобувачі готуються до обговорення теоретичних питань, які виносяться на практичні заняття, опрацьовують матеріал лекцій, готують доповіді за визначеними темами, готуються до поточного контролю, підсумкової контрольної роботи. Доповіді та завдання подаються через Google Клас. Роботи мають бути написані у науковому стилі, оформлюються 14 шрифтом, міжрядковий інтервал – 1,5, обов'язково мають містити власні висновки та пропозиції, а також посилання на використані джерела. Обсяг роботи: доповіді-презентації (до 6 змістовних слайдів), кейсового, аналітичного та ситуаційного завдання – до 4 сторінок формату А4. Для презентації доповідей на практичних заняттях здобувачі готують презентації у PowerPoint. Терміни подання робіт встановлюються у Google Класі. У випадку несвоєчасного подання роботи оцінка за неї може бути знижена.

За підсумками вивчення дисципліни здобувачі готуються до проведення тестування. До самостійної роботи відноситься також написання та підготовка до друку тез доповідей (за бажанням здобувача).

ПОЛІТИКА КУРСУ («правила гри»)

Політика щодо дедлайнів та перескладання: Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (-10%). Обов'язкова присутність здобувачів під час проведення періодичного контролю. У випадку пропуску заняття з поважних причин здобувач зобов'язаний виконати контрольну роботу за змістовим модулем у позанавчальний час за погодженням з викладачем. Перескладання відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин.

Політика щодо академічної доброчесності: регламентується [Положенням про запобігання та виявлення академічного плагіату у освітній та науково-дослідній роботі учасників освітнього процесу та науковців Одеського національного університету імені І.І. Мечникова \(polozhennya-antiplagiat-2021.pdf \(onu.edu.ua\)\)](#).

Політика щодо відвідування: Відвідування занять є обов'язковим. В окремих випадках навчання може відбуватись он-лайн з використанням дистанційних технологій. Порядок та умови такого навчання регламентуються *Положенням про організацію освітнього процесу в ОНУ*.